

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Bachelor Docent Muziek

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In mei 2016 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Docent Muziek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze vierjarige docentenopleiding wordt in voltijd aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding als **goed**.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel goed.

De opleiding Docent Muziek (ODM) beoogt studenten op te leiden voor de volle breedte van het onderwijsveld. Hieronder vallen het onderwijs van basisonderwijs tot hoger beroepsonderwijs, het speciaal onderwijs, culturele instellingen voor muziek (zoals orkesten) en amateurkunst, steunfuncties en onderwijsbegeleidingsdiensten. De grenzen tussen waar afgestudeerden Docent Muziek en afgestudeerden Muziek terecht komen vervaagt, waardoor studenten voorbereid moeten worden op een hybride beroepspraktijk.

De opleiding volgt het landelijke competentieprofiel uit de *Kennisbasis docent muziek*, waarin naast de bekwaamheidseisen van de Onderwijscoöperatie ook de Dublin descriptoren voor de bachelor zijn verwerkt. Dit profiel sluit aan bij de actuele beroepsontwikkelingen. ODM profileert zich met een streven naar een hoog artistiek niveau en met een gerichtheid op diversiteit en engagement.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel goed.

ODM heeft een uitstekende onderwijs- en leeromgeving voor studenten heeft ingericht, waarin competentiegericht leren centraal staat. Studenten doen via de stages ervaring op met het werkterrein van de toekomstige muziekdocent. ODM profileert zich met de voorbereiding van studenten op andere werkterreinen zoals *community music* en het speciaal onderwijs. Studenten worden opgeleid tot volwaardige muziekdocenten, en bekwamen zich op hoog niveau op hun hoofdinstrument. In het derde jaar werken studenten interdisciplinair in de CKV-module samen met studenten van de drie andere docentenopleidingen binnen de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.

Er is voldoende ruimte om beroepsvaardigheden te ontwikkelen, eerst in de veilige omgeving van de school (*Skills Lab*) en daarna buiten de school in de stages. In het eerste jaar ligt de nadruk bij de stages op het primair onderwijs. Studenten komen daarna in aanraking met het voortgezet onderwijs en hebben zij de keuze om ervaring op te doen in het speciaal onderwijs of bijvoorbeeld met *community art*. De begeleiding tijdens de stages is goed geregeld.

In het curriculum is aandacht voor de samenhang tussen doceervakken zoals methodiek en didactiek als voorbereiding op het doceren, en theoretische vakken als onderwijskunde en muziektheorie met veel aandacht voor arrangeren. In het derde en vierde jaar is vrije keuzeruimte voor studienet in het programma opgenomen. De nadruk bij onderzoek ligt op literatuuronderzoek en nog niet op toepassen van onderzoek. Het panel denkt dat de opleiding nog aan kracht kan winnen door een ambitieuzere visie op onderzoek.

Tijdens de opleiding is er veel aandacht voor projecten. Een van de projecten is gewijd aan zelfstandig ondernemerschap. Hier leren studenten o.a. een projectplan op te stellen. De opleiding kan dit onderdeel versterken door de plannen ook uit te laten voeren.

Het panel heeft een uitstekend team aan docenten aangetroffen dat veelzijdig is, kwalitatief goed onderwijs verzorgt en studenten op een prima manier begeleidt.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel voldoende.

De opleiding heeft een duidelijke toetssystematiek, die in de uitvoering nog aangescherpt kan worden. ODM zet in op formatieve toetsing, waardoor het ontwikkelingsproces van de student ondersteund wordt met feedback en vooral ook non-verbale feedback. De schriftelijke feedback mag nog explicieter worden gegeven. De *rubrics* vormen een goed hulpmiddel bij zowel de formatieve als de summatieve toetsing. Ook het *peer assessment* vindt het panel een goede ontwikkeling.

Bij het opstellen en beoordelen van toetsen hanteert de opleiding nog niet altijd het vier-ogenprincipe. Het panel zou vooral bij onderdelen van het afstuderen het belang van meer beoordelaars willen benadrukken. Het afstudeerwerk bestaat uit het schrijven van een projectplan, een paper met een muzikeducatief onderwerp, het ontwerpen van een raamleerplan, het schrijven van een stageverslag en het geven van een eindpresentatie.

De examencommissie kan haar rol sterker invullen en beter de kwaliteit van toetsing en examens bewaken.

Standaard 4: Gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel goed.

Het panel heeft vastgesteld dat de afgestudeerden het vereiste niveau bereiken en dat zij de beoogde eindkwalificaties realiseren. Studenten laten via het afstudeerwerk zien op de verschillende werkterreinen te zijn voorbereid, ook op de gemengde beroepspraktijk. Uit gesprekken met alumni is gebleken dat veel afgestudeerden werk vinden in het primair onderwijs in Amsterdam, maar ook hun weg vinden in *community music* en het speciaal onderwijs. Vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over de kwaliteit van afgestudeerden.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Basisgegevens van de opleiding	9
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	11
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3: Toetsing	18
Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties	21
Eindoordeel over de opleiding	23
Aanbevelingen	24
Bijlagen	25
Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	27
Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	32
Bijlage 3 Rendementen	34
Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor	35
Bijlage 5 Bezoekprogramma	36
Bijlage 6 Bestudeerde documenten	39
Bijlage 7 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	40
Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid	41

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Docent Muziek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (19 december 2014) en het *NQA-protocol 2016 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 17 en 18 mei 2016.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer ing. R. Ploeg (voorzitter, domeindeskundige)

De heer dr. P.J. Teune (domeindeskundige)

De heer S.A.J. Bakermans (domeindeskundige)

De heer drs. C.L. Himmelreich (domeindeskundige)

De heer A. Hilbers (studentlid)

Mevrouw drs. P. Göbel en mevrouw drs. G.M. Klerks, auditoren van NQA, traden op als secretaris van het panel. Mevrouw Göbel was de lead-auditor.

Bij de aanvraag heeft de instelling een kritische reflectie aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2016*. Het visitatiepanel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

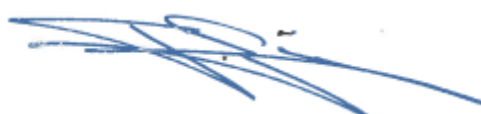
Utrecht, juni 2016

Panelvoorzitter

R. Ploeg

Lead-auditor

P. Göbel

Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens

<i>Administratieve gegevens opleiding(en)</i>	
naam opleiding zoals in CROHO	Bachelor Docent Muziek
oriëntatie en niveau opleiding	Hbo-bachelor
voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs de te hanteren toevoeging aan de graad. Zie de ministeriële regeling en de daarin vervatte referentielijst en de uitwerking daarvan door de NVAO (Stcrt. 2013, 35337). Afwijkingen moeten worden gevalideerd door het visitatiepanel	Bachelor of Education
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	-
locatie(s)	Amsterdam
variant(en) voltijd, deeltijd, duaal, 3-jarig traject voor vwo bij een hbo-bacheloropleiding	Voltijd
joint programme (indien van toepassing), met opgave van de betrokken partnerinstellingen en het type graadverlening (joint/double/multiple degree)	-
onderwijstaal	Nederlands
registratienummer in CROHO	39112

<i>Administratieve gegevens instelling</i>	
naam instelling	Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
gegevens contactpersoon instelling	Elisabeth Groot
e-mailadres voor kopie aanmelding	Elisabeth.groot@ahk.nl
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief

Schets van de opleiding

Het Conservatorium van Amsterdam maakt deel uit van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. De opleiding Docent Muziek (ODM) is één van de vier opleidingen van het conservatorium, naast de Bachelor Muziek, de Master Muziek en de Master Opera. Daarnaast biedt het conservatorium de Nationale Opleiding voor Jong Talent, de Vooropleiding Bachelor Muziek en Docent Muziek, en Schakelprogramma Master aan.

Het conservatorium heeft een onderzoeksprogramma dat wordt uitgevoerd door het Lectoraat Muziek. Het Lectoraat Kunst- en Cultuureducatie van de hogeschool is specifiek voor ODM. De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten heeft vier docentenopleidingen: ODM, Dans, Theater en Beeldende Vorming.

ODM is een pedagogische en muzikale opleiding met als hoofdvak de methodiek/didactiek van het muziekonderwijs en leidt op tot muziekdocent voor het Nederlandse onderwijs. De opleiding heeft als missie in de kritische reflectie opgenomen:

“De Opleiding Docent Muziek leidt getalenteerde muziekstudenten op tot ongegradeerd docent Muziek voor het basis- en voortgezet onderwijs, MBO en HBO en tot docent in het ‘buitenschoolse’ werkveld. De opleiding levert studenten af die aansprekende muziekeducatie kunnen verzorgen voor uiteenlopende doelgroepen, die oog hebben voor jong talent, die uitstekend musiceren en die de culturele infrastructuur in Nederland mede vormgeven.”

Deze missie is uitgewerkt in een visie met drie benaderingen van het docentschap:

“Muziekpedagogische opdracht

De docent Muziek beschikt over een muzikale en vakdidactische bekwaamheid voor het verzorgen van muziekonderwijs op scholen. Muziekonderwijs en het plezier krijgen in muziek maken horen bij de individuele ontplooiing van kinderen en jongeren. De Docent Muziek stimuleert en begeleidt op professionele wijze deze muzikale ontwikkeling en moedigt de leerling actief aan muziek te maken. De Docent Muziek heeft daarbij oog voor verschillen in culturele achtergrond.

Brede muziekeducatieve benadering

De docent Muziek is opgeleid voor een gemengde beroepspraktijk: de combinatie van binnen- en buitenschoolse werkzaamheden alsmede de combinatie van rollen als docent, musicus, en organisator. De docent Muziek richt zich in het buitenschoolse werkveld op werkzaamheden bij muziekscholen, bij de educatieve diensten van podiuminstellingen, of leidt koren, ensembles of workshops.

Maatschappelijke rol

De docent Muziek staat voor het belang van culturele participatie van iedereen in de samenleving. Hij of zij draagt zijn passie voor muziek met liefde en betrokkenheid over op uiteenlopende doelgroepen in de maatschappij. De docent Muziek verbindt zich als ‘community artist’ met deze doelgroepen en werkt binnen een sociaal-maatschappelijke setting vanuit de achtergrond van deelnemers aan een artistiek resultaat. Doel is versterking van bijvoorbeeld cohesie of integratie in een wijk, empowerment, versterken van zelfbewustzijn, vergroten van taalvaardigheid, et cetera. Samen musiceren draagt bij aan het bereiken van deze doelen.”¹

ODM heeft twee onderscheidende kenmerken die voortvloeien uit de missie, visie en de positionering van de opleiding binnen het conservatorium en in de stad Amsterdam.

1. *Breed muzikaal talent*: ODM streeft ernaar dat studenten op hoog artistiek niveau presteren. Van studenten wordt verwacht dat zij daarnaast ook kunnen arrangeren en deze arrangementen kunnen uitvoeren met koor en/of orkest.
2. *Diversiteit en engagement*: ODM besteedt expliciet aandacht aan interculturele competenties op het vlak van culturele diversiteit en engagement, met aandacht voor speciaal onderwijs en *community music*.

De opleiding maakt gebruik van de grootstedelijke cultuur die Amsterdam biedt, met daarin aandacht voor diversiteit, bijvoorbeeld door deelname aan de participatie-projecten met De Nationale Opera, of door verbindingen met de Turkse cultuur via Theater Rast. Via het platform AMUZE was ODM betrokken bij het opstellen van de leerdoelen en leerlijnen voor het Basispakket Kunst- en Cultuureducatie, dat door de Amsterdamse muziekscholen inhoudelijk wordt ingevuld en uitgevoerd.

Er studeren ongeveer 60 studenten aan de opleiding Docent Muziek.

¹ Kritische Reflectie Opleiding Docent Muziek, Conservatorium van Amsterdam, Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, z.j.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op dit gebied van de beoogde eindkwalificaties. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Beroepsbeeld

Het werkveld voor docenten muziek is aan snelle veranderingen onderhevig als gevolg van verschillende maatschappelijke, vakinhoudelijke en onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen. Zo neemt het belang van de buitenschoolse muzikeducatie steeds meer toe. Dit betekent dat aan docenten muziek op vakinhoudelijk en onderwijskundig vlak andere eisen worden gesteld dan voorheen het geval was. Een andere belangrijke ontwikkeling binnen het werkveld is dat de voorheen duidelijke afbakening van waar binnen het werkveld afgestudeerden Docent Muziek en waar afgestudeerden Muziek traditioneel terecht komen, verder vervaagt. Steeds vaker is er sprake van overlap en raakvlakken in het werk en daardoor ook van samenwerking tussen afgestudeerden Docent Muziek en Muziek. Dit is met name zichtbaar in het buitenschoolse gebied.

Het panel stelt vast dat de opleiding diverse relaties met de beroepspraktijk onderhoudt en daardoor op de hoogte is van de ontwikkelingen die spelen binnen het muzikeducatieve terrein. De opleiding heeft nauwe banden met de scholen waar studenten stages lopen. ODM neemt deel aan het platform Algemeen Bestuur Amsterdamse Muzikeducatie (AMUZE) waar de Amsterdamse muziekscholen onder vallen. In dit platform staan het muziekonderwijs op de basisscholen op de agenda. De opleiding heeft door het opstellen van het onderwijsprogramma het muziekonderwijs in de beroepspraktijk mede vorm gegeven.

Het Conservatorium van Amsterdam heeft een breed samengestelde Raad van Advies waarmee jaarlijks onderwerpen als de profilering, positionering en koers van het conservatorium worden besproken, evenals relevante ontwikkelingen in het werkveld. Het panel ziet het belang van een dergelijke adviesraad, maar gunt ODM daarnaast een structurele gesprekspartner specifiek voor het muziekonderwijs.

De opleiding is goed ingebed in het domein en participeert in een breed palet aan regionale en nationale netwerken. Het landelijke Opleidersoverleg Docent Muziek (O2DM) brengt de verbindingen tot stand tussen de negen Nederlandse en soms ook Vlaamse opleidingen. Alle opleidingen Docent Muziek hebben de afgelopen jaren elkaar steeds meer opgezocht om door middel van samenwerking en uitwisseling de kwaliteit van de opleidingen te verhogen. De opleidingshoofden hebben daarvoor een structureel systeem van kritische onderlinge reflectie en feedback ontwikkeld en geïmplementeerd. De opleidingen Docent Muziek lopen hiermee voorop.

Eindkwalificaties

De opleiding hanteert als beoogde eindkwalificaties de competenties uit het nieuwe landelijke competentieprofiel voor de opleidingen Docent Muziek in Nederland, zoals dat is vastgelegd in het document 'Kennisisbasis docent muziek' (2012) van het Kunstvak Docenten Overleg (KVDO).

Het panel concludeert dat de opleiding een helder beroepsbeeld heeft, voor zowel het binnenschoolse en het buitenschoolse veld, als voor het speciaal onderwijs. Voor de beoogde eindkwalificaties maakt de opleiding gebruik van de landelijk afgesproken competenties en van de kennisbasis die voor docentenopleidingen Muziek is ontwikkeld. Dit competentieprofiel dekt de landelijke bekwaamheidseisen van de Onderwijscoöperatie (SBL-competenties), is geënt op de landelijke kennisbasis Docent Muziek en de Dublin descriptoren voor de bachelor zijn erin verwerkt. Het nieuwe profiel sluit beter aan op de veranderende beroepspraktijk voor docenten muziek door onder meer in te spelen op het toenemende belang van de buitenschoolse muziekeducatie en door een verdere uitwerking van de onderzoekscompetenties. Het competentieprofiel bevat de volgende competentiedomeinen:

1. Artistiek competent
2. Pedagogisch en didactisch competent
3. Interpersoonlijk competent
4. Omgevingsgericht competent
5. Kritisch-reflectief competent

Deze competenties zijn nader uitgewerkt in leerdoelen die per studieonderdeel in de studiegids zijn beschreven en zijn leidend voor de toetsing binnen de opleiding.

Profilering

ODM heeft twee onderscheidende kenmerken die voortvloeien uit de missie van het Conservatorium van Amsterdam en de positionering van de opleiding in de stad Amsterdam.

3. Breed muzikaal talent: ODM streeft ernaar dat studenten op hoog artistiek niveau presteren. Van studenten wordt verwacht dat zij daarnaast ook kunnen arrangeren en deze arrangementen kunnen uitvoeren met koor en/of orkest.
4. Diversiteit en engagement: ODM besteedt expliciet aandacht aan interculturele competenties op het vlak van culturele diversiteit en engagement, met aandacht voor speciaal onderwijs en *community music*.

Het panel heeft waardering voor het ambitieuze profiel dat ODM nastreeft.

Conclusie

Het panel concludeert dat de opleiding een helder beroepsbeeld heeft, voor zowel het binnenschoolse en het buitenschoolse veld, als voor het speciaal onderwijs. Voor de beoogde eindkwalificaties maakt de opleiding gebruik van de landelijk afgesproken competenties en van de kennisbasis die voor docentenopleidingen Muziek is ontwikkeld.

Het panel vindt dat ODM twee ambitieuze ambities heeft geformuleerd die in het verlengde van de missie van het Conservatorium van Amsterdam liggen. ODM profileert zich met een streven naar een hoog artistiek niveau en met een gerichtheid op diversiteit en engagement.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de onderwijsleeromgeving. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Opzet programma

ODM kiest voor een didactisch concept waarin competentiegericht leren centraal staat. Studenten moeten opgedane kennis, vaardigheden en attitude geïntegreerd toepassen in realistische beroeps- en studietaken, die steeds complexer worden en waarvoor steeds meer zelfstandigheid wordt gevraagd. Vanuit dit uitgangspunt neemt praktijkleren een belangrijke plaats in het curriculum in. Het praktijkleren bestaat uit stages op scholen, stages in buitenschoolse beroepssituaties en het toepassen van artistieke vaardigheden, zoals arrangeren, dirigeren en presenteren.

Inhoud programma

De eindkwalificaties zijn via de leerdoelen vertaald in modules, zoals blijkt uit de competentiematrix die de opleiding heeft opgesteld. De inhoud is georganiseerd in drie leerlijnen: methodiek, musiceren en theorie. De student ontwikkelt zich als ontwerper en uitvoerder van onderwijs, en als musicus in de educatieve praktijk. Naast deze leerlijnen zijn er projecten en keuzevakken.

In het programma is in het derde en vierde jaar keuzeruimte voor studenten (tien studiepunten). De student kan er bijvoorbeeld voor kiezen om extra aandacht te besteden aan instrumentale of vocale training, wereldmuziek, theorie of instrumentale groepsdidactiek om zich voor te bereiden op lesgeven in een leerorkest op de basisschool. Activiteiten buiten de opleiding kunnen na goedkeuring door de studieleiding ook als keuze worden opgevoerd.

Beroepsvaardigheden

Het panel heeft gezien dat in het eerste jaar de nadruk op stages in het primair onderwijs ligt, en dat in de daarop volgende jaren het voortgezet onderwijs aan bod komt. Via keuzemogelijkheden en specialisaties kunnen studenten ook ervaring opdoen in het speciaal onderwijs of bijvoorbeeld met *community art*. Het panel heeft waardering voor de brede oriëntatie.

In de leerlijn methodiek leert de student systematisch muziekonderwijs te ontwerpen in relatie tot onderwijskundige en pedagogische uitgangspunten. In de stages kan de student het geleerde toepassen. De benodigde didactische vaardigheden worden vooraf getraind en vervolgens toegepast tijdens de stages. Als voorbereiding op de stages oefenen studenten met en op elkaar in het *Skills Lab*. Studenten ontwerpen lessen en lessenseries voor verschillende doelgroepen. Het panel heeft van studenten en afgestudeerden positieve reacties op deze lesvorm gehoord. Studenten voelen zich mede door het *Skills Lab* goed op de praktijk voorbereid.

ODM biedt studenten gedifferentieerde begeleiding in de stages aan. In het primair onderwijs, waar vaak geen muziekvakdocenten lesgeven, komt de begeleider van ODM tweewekelijks langs

en woont hij ook lessen bij. In het voortgezet onderwijs kan de frequentie veel lager liggen, twee keer per stageperiode, omdat daar geschoolde muziekdocenten de stagiaires kunnen begeleiden. De studenten gaven tijdens het bezoek aan dat zij het gevoel hebben ook bij de stages in het voortgezet onderwijs voldoende begeleid te worden. Vierdejaars studenten kunnen ervaring met begeleiden op doen als tutor voor eerstejaars stagiairs.

In het derde jaar werken studenten interdisciplinair in de CKV-module samen met studenten van de drie andere docentenopleidingen binnen de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Aan deze module is een studiereis gekoppeld naar bijvoorbeeld Istanbul of Belgrado.

In de leerlijn musiceren leren studenten zingen, ontwikkelen ze zich op het eigen (hoofd)instrument, leren ze begeleidingsvaardigheden op gitaar en piano en leren ze performen in bands. De opleiding heeft een eigen groot koor, klein koor en een orkest. In deze leerlijn is ook niet-westerse muziek opgenomen en musiceren in *community settings*. In het derde en vierde jaar krijgen studenten les in directie (koor- en ensembleleiding) met als sluitstuk een openbaar examenrecital waarin ook eigen arrangementen ten gehore worden gebracht. Alle studenten en alumni zijn lovend over de vakken in deze leerlijn. Pianopracticum, poppracticum, gitaar en zang worden genoemd als onderdelen waar ze veel aanhebben.

Kennis

In de leerlijn theorie staan de vakken onderwijskunde, muziektheorie, geschiedenis en wereldmuziek, en onderzoek centraal. Bij onderwijskunde leren studenten werken vanuit steeds complexere onderwijskundige visies en leren zij hun docentschap vanuit de verschillende theorieën te onderbouwen. In deze leerlijn is ook aandacht voor culturele diversiteit, speciaal onderwijs en community art waarmee aangesloten wordt bij de profilering van de opleiding (zie standaard 1). Bij de vakken muziekgeschiedenis en wereldmuziek verwerven studenten een brede algemene kennis. Gezien de resultaten die het panel heeft vastgesteld, is de theoretische scholing van goed niveau.

Onderzoek

De opleiding heeft na de vorige visitatie het onderdeel onderzoek versterkt. Er zijn nu modules onderzoeksvaardigheden in het eerste en in het vierde jaar. In de gesprekken heeft het panel vernomen dat verschillende onderzoeksvaardigheden ook in andere modules (b.v. methodiek en theorie) in het tweede en derde jaar worden getraind. De nadruk ligt op het zoeken van bronnen, academisch schrijven en het toepassen van de APA-richtlijnen. In de leerlijnen methodiek en theorie moet studenten deze vaardigheden ook gebruiken om te reflecteren op het eigen vakgebied en om kritisch te leren kijken naar ontwikkelingen in de muzikeducatie.

Aangezien de actualisering van het competentieprofiel nog niet is afgerond, is dit niet bindend. Het panel heeft gezien dat de opleiding daarom een duidelijke, eigen keuze voor de invulling van onderzoek en onderzoeksvaardigheden heeft gemaakt. De opleiding heeft ervoor gekozen om studenten de stappen van het onderzoek aan te leren via literatuuronderzoek, omdat dat studenten voldoende voorbereidt op het doen van praktijkgericht onderzoek in de masteropleiding. In de leerlijnen methodiek en theorie moeten studenten onderzoeksvaardigheden toepassen. Het panel vindt het jammer dat bijvoorbeeld het paper, onderdeel van het afstudeerwerk, nog niet het hoge niveau laat zien, dat het op andere gebieden

wel is tegengekomen. Het panel adviseert de opleiding om de onderzoekende houding van studenten verder te stimuleren.

Projecten

Elk jaar zijn er drie projectweken, zoals Werkvelderkenning Muziekeducatie, Interdisciplinaire studiereis, Popweek, Wereldmuziekweek of Improvisatielessen, waarin studenten een week intensief met een onderwerp of activiteit bezig zijn. In december wordt in een projectweek door de hele opleiding gezamenlijk gewerkt aan een artistieke productie met een afsluitend concert, zoals Star Dust (2014) en Quo Vadis? (2015). Voor deze producties wordt samengewerkt met partners uit de stad, zoals voor Quo Vadis? Met de Turkse toneelgroep Rast.

In het vierde jaar wordt een projectweek gewijd aan cultureel ondernemen. Hierin leren studenten een projectplan op te stellen, dat onderdeel van het afstuderen is. De opleiding nodigt gastdocenten voor deze week uit. De alumni met wie het panel gesproken heeft, waren kritisch over deze voorbereiding op het zelfstandig ondernemerschap en vroegen zich af wat de waarde van het projectplan was. Het panel denkt dat het ontbreken van een duidelijke link met de praktijk, na het aanvragen het werkelijk uitvoeren van het plan, hier mogelijk debet aan is. Alumni gaven aan wel behoefte te hebben aan voorbereiding op het leven als ZZP'er. Overigens kunnen studenten wel gebruik maken van de AHK-website Beroepkunstenaar.nl.

Profilering

De profilering van de opleiding, breed muzikaal talent en diversiteit en engagement, zijn volgens het panel duidelijk in het curriculum terug te vinden. Studenten kunnen zich drie jaar bekwamen in hun hoofdinstrument en krijgen regelmatig de gelegenheid om voor publiek te spelen. Ook in de projecten kunnen studenten hun muzikaal talent ontwikkelen en laten zien. Op verzoek van studenten is de wekelijkse lestijd op het hoofdinstrument van 30 naar 50 minuten gegaan, is er een jaar extra zangles toegevoegd en zijn er ook meer mogelijkheden voor performen gekomen.

Diversiteit en engagement zijn in het programma terug te vinden in aspecten als culturele diversiteit, speciaal onderwijs en *community music*. In het driejarig wereldmuziekprogramma Ritmes rond de Wereld worden muzikale vaardigheden en een niet-westerse didactische aanpak geïntegreerd. Er wordt gewerkt met Turkse, Afrikaanse en Braziliaanse instrumenten en Afrikaans Zingen. Studenten leren ook deze vormen te gebruiken tijdens de stages. In de theoretische vakken is aandacht voor visies op culturele diversiteit.

In de onderwijskundemodules wordt aandacht besteed aan speciaal onderwijs. Studenten kunnen er ook voor kiezen om voor het afstuderen de stage en het raamleerplan in het kader van speciaal onderwijs te plaatsen. Voor *community music* geldt iets soortgelijks. Het verplichte vak Educatief Muziekproject bestaat uit een stage bij opvangcentra voor dak- en thuislozen of in een asielzoekerscentrum.

Internationalisering

ODM heeft ervoor gekozen internationale aspecten in het curriculum op te nemen, in de vorm van wereldmuziek, internationale onderzoeken en literatuur, gastdocenten uit andere culturen, en een studiereis naar Istanbul en sinds dit jaar naar Belgrado. In het vierde jaar gaat een enkele student naar het buitenland voor een stage. Het panel stelt vast dat internationalisering, behalve

genoemde aspecten, niet duidelijk in het curriculum is ingebed, maar dat er mogelijkheden op maat voor studenten zijn die internationale ervaring op willen doen.

Begeleiding

De begeleiding van studenten is erop gericht dat de student een persoonlijke docerstijl, een eigen muzikale identiteit vindt en dat hij zijn handelen theoretisch kan onderbouwen. De studiebegeleiding verloopt via de docenten en de studieleider ODM. Van docenten wordt verwacht dat zij de studievoortgang van de studenten bewaken. De opleiding heeft er niet voor gekozen om de studieloopbaanbegeleiding apart in te roosteren of vorm te geven. Gezien de kleinschaligheid van de opleiding is dat ook niet nodig, volgens het panel. Verder blijkt uit evaluaties dat studenten tevreden zijn over de begeleiding.

Instroom

Jaarlijks melden zich ongeveer 50 studenten aan. Via het toelatingsexamen worden aankomende studenten getoetst op hun musicerend vermogen, pedagogisch en muzikaal-didactisch handelen, muzikaal gehoor, muziektheorie, leervermogen en Nederlands. Gemiddeld starten er 12 studenten aan de opleiding. Voor kandidaten die nog niet voldoende zijn toegerust is er een eenjarig vooropleidingstraject.

ODM kent naast de bachelor Docent Muziek, ook de verkorte opleiding voor gediplomeerde musici van twee jaar.

Docenten

Het panel heeft de overzichten en kwalificaties van docenten die aan deze opleiding zijn verbonden, bestudeerd. Het stelt vast dat alle docenten uitstekend gekwalificeerd zijn. Docenten zijn veelzijdig en doceren soms meerdere disciplines. Ze werken goed samen, waardoor er sprake is van een echt team.

Het merendeel van de docenten heeft een hbo-bachelor (14), hetgeen past bij het uitgangspunt dat docenten de beroepspraktijk van het docentschap moeten kennen en/of daar actief in zijn. Daar staat tegenover dat er meerdere docenten beschikken over een hbo/wo-master (11) of bezig zijn met een hbo-master en een enkele met een promotieonderzoek. Docenten nemen actief deel aan symposia, seminars en congressen. Sommige docenten volgen een studie in het buitenland en brengen nieuwe inzichten mee terug.

Er is een begin gemaakt met de BKE- en SKE-trainingen.

Voorzieningen

Het conservatorium is gehuisvest in een nieuw gebouw (2008) dat een keur aan faciliteiten biedt. Er zijn vier concertzalen, een theaterzaal, twee opnamestudio's, een mediatheek, vele leskamers en studieruimtes. ODM heeft een eigen lokaal voor groepswork, zoals de methodieklessen, theorielessen en instrumentale groepslessen en maakt daarnaast gebruik van verschillende grote en kleine lokalen. Uit studententevredenheidsonderzoeken blijkt dat studenten heel positief over het gebouw zijn, maar minder over de beschikbaarheid van werkplekken. Het panel vindt dat de opleiding in een mooi en geschikt gebouw is gehuisvest. Daarnaast biedt het conservatorium speciale huisvesting voor 500 muziekstudenten aan.

Conclusie

Het panel concludeert dat de ODM een uitstekende onderwijs- en leeromgeving voor studenten heeft ingericht. Studenten doen via de stages ervaring op met het werkterrein van de toekomstige muziekdocent. ODM profileert zich op het voorbereiden op nieuwe werkterreinen zoals *community music* en het speciaal onderwijs. Studenten worden opgeleid tot volwaardige muziekdocenten, en bekwamen zich op hoog niveau in het artistieke domein, waaronder het hoofdinstrument.

Het panel heeft gezien dat de opleiding een boeiend curriculum heeft ontwikkeld. Er bestaat samenhang tussen de doceervakken methodiek en didactiek als voorbereiding op het doceren, en theoretische vakken onderwijskunde en muziektheorie met veel aandacht voor arrangeren. Verder is er voldoende ruimte om beroepsvaardigheden te ontwikkelen, eerst in de veilige omgeving van de school (*Skills Lab*) en daarna buiten de school in de stages. Het panel denkt dat de opleiding nog aan kracht kan winnen door een ambitieuzere visie op onderzoek en een sterkere positionering van ondernemerschap.

Het panel heeft een uitstekend team aan docenten aangetroffen dat veelzijdig is, kwalitatief goed onderwijs verzorgt en studenten op een prima manier begeleidt.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van toetsing. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Toetsbeleid en –uitvoering

Het toetsbeleid van ODM sluit aan op het AHK-toetsbeleid en staat beschreven in *Het toetsbeleidsplan van ODM*. In een toetsmatrix laat de opleiding zien welke toetsen op welk moment worden ingezet. De nadruk ligt op competentiegericht toetsen waarbij de student geconfronteerd wordt met steeds complexere beroepstaken. Passend hierbij besteedt de opleiding veel aandacht aan formatieve vormen van toetsing, gericht op feedback, en daarnaast zijn er summatieve toetsen.

In de kritische reflectie geeft ODM het volgende overzicht:

<u>Formatief toetsen</u> <ul style="list-style-type: none">• Leerlijn Methodiek: mondelinge en schriftelijke feedback, non-verbale feedback, peer- en selfassessment, videoreflectie, intervisie en schriftelijke reflectieverlagen• Leerlijn Musiceren: mondelinge, schriftelijke en non-verbale feedback door docenten• Leerlijn Theorie: mondelinge en schriftelijke feedback, peer- en selfassessment
<u>Summatief toetsen</u> <ul style="list-style-type: none">• Leerlijn Methodiek: beroepsvaardigheden (stages en skills lab), beroepsproducten (bijvoorbeeld lessenseries, projectplan), video-analyse, stagedossiers, werkstukken• Leerlijn Musiceren: beroepsvaardigheden, presentaties• Leerlijn Theorie: mondelinge en schriftelijke tentamens, essays en papers, presentaties, beroepsproducten

Aan het eind van het derde jaar sluit de student de studie van het hoofdinstrument af door samen met drie andere studenten een avondvullend programma te verzorgen. De betrokken docenten beoordelen niet alleen hun eigen student maar ook de andere drie studenten, waardoor er sprake is van intersubjectiviteit. Om de objectiviteit en transparantie nog meer te borgen wordt steeds meer gebruik gemaakt van rubrics en worden afspraken over de procedures gemaakt.

In de modules onderwijskundig ontwerpen, bij methodiek en bij de tutortraining leren studenten over de functie van toetsen en de eisen die aan toetsen gesteld worden. De docenten geven inzicht in hun eigen toets- en beoordelingspraktijk (congruent opleiden).

De laatste twee jaar heeft de opleiding geleidelijk het gebruik van *rubrics* geïntroduceerd. Hierdoor zijn beoordelingen overzichtelijker en transparanter geworden. Het panel heeft een aantal *rubrics* gezien en vindt het positief dat deze deels zijn ingevoerd. De opleiding wil dat de beoordeling van toetsen inzichtelijk wordt gemaakt door schriftelijke feedback. Het panel vindt dit positief en hoopt dat de feedback de kloof zichtbaar maakt tussen wat de student bereikt heeft en wat het leerdoel is. Een bijzondere vorm van feedback is de non-verbale feedback: voordoen, lichamelijke signalen e.d. zijn voor de docent muziek belangrijke instrumenten. Het panel heeft hiervan enkele adequate voorbeelden gezien tijdens lesbezoeken aan musicceervakken.

De opleiding maakt in toenemende mate gebruik van peer-assessment, waarbij studenten elkaars muzikale en doceervaardigheden leren beoordelen. De docenten vertelden dat studenten bij theorieonderwijs al veel feedback aan elkaar moeten geven, bijvoorbeeld bij arrangeren. Bij het schrijven van een paper voor het afstuderen beoordelen ze elkaars vraagstelling aan de hand van *rubrics*. Het panel vindt dit een waardevolle ontwikkeling.

Toetsing en beoordeling van het afstuderen

Het panel heeft geconstateerd dat studenten in alle jaren onderdelen afsluiten waarin eindkwalificaties van verschillende competentiedomeinen worden afgesloten (zie overzicht bij standaard 4). Het hoofdinstrument en de stemvorming worden in het derde jaar afgesloten, directie in het vierde jaar.

Studenten sluiten in het vierde jaar de opleiding af met het schrijven van een projectplan, een paper met een muziekeducatief onderwerp, het ontwerpen van een raamleerplan passend bij de afstudeermodule van de student (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs of *community music*), het schrijven van een stageverslag over alle vier de studiejaren met een integrale reflectie en tot slot het geven van een eindpresentatie over hun visie op het muziekonderwijs (zie ook standaard 4). Het panel vraagt zich af of de keuze voor deze onderdelen representatief is voor de ambities van de opleiding om in te zetten op breed muzikaal talent, en diversiteit en engagement. Het panel heeft gezien dat diversiteit en engagement door de keuzes van studenten in het afstudeerwerkwerk zijn terug te vinden. Het brede muzikaal talent wordt op eerdere momenten in de opleidingen getoetst, hoewel studenten ervoor kunnen kiezen in het vierde jaar lessen op het hoofdinstrument te blijven volgen.

Uit de gesprekken met studenten en alumni heeft het panel het beeld gekregen dat het projectplan nog niet een volwaardig onderdeel vormt. Er was commentaar op het feit dat het om een kunstmatige situatie gaat, omdat studenten weliswaar een financiële aanvraag indienen, maar het plan niet echt wordt uitgevoerd. Wellicht zijn er mogelijkheden om van realistischere situaties uit te gaan, zodat het projectplan daadwerkelijk uitgevoerd wordt. De eindpresentatie wordt door meerdere alumni als 'mosterd na de maaltijd' ervaren.

De beoordeling van de diverse onderdelen wordt verschillend gedaan. Het raamleerplan en de paper worden door twee docenten beoordeeld, die samen het cijfer bepalen. Het projectplan en het stageverslag worden door individuele docenten nagekeken. Uit de gesprekken met de examinatoren is gebleken dat een onderdeel uit het raamleerplan van een student wordt nagekeken. Het panel is van mening dat elk onderdeel van het afstuderen altijd in zijn geheel moet worden beoordeeld. De papers hebben vanwege de keuze van de opleiding een beperkte reikwijdte. Ze laten volgens het panel onvoldoende zien dat de onderzoeksvaardigheden worden gemonitord, waardoor niet de kwaliteit wordt bereikt die de opleiding nastreeft.

In het afstudeerdocument in de studiegids zijn de richtlijnen voor het afstuderen en ook de beoordelingscriteria opgenomen. Alle onderdelen van het afstuderen moeten met een voldoende worden afgesloten, pas dan kan de student een openbare eindpresentatie geven voor een commissie van examinatoren en externe examinatoren uit het werkveld.

Borging

De examencommissie is ingesteld voor het hele conservatorium en bestaat uit zeven leden: studieleiders, studieadviseurs, docenten, een beleidsadviseur en een extern lid. De leden van de examencommissie zijn getraind. Er is geen aparte toetscommissie, zodat in de praktijk de examencommissie tevens toetscommissie is. Weliswaar zijn de meeste leden ervaren examinatoren, toch denkt het panel dat het aanbevelenswaardig is om meer aandacht aan specifieke toetsdeskundigheid te schenken. Het panel juicht het toe dat vanaf volgend jaar gestart wordt met het trainen voor BKE voor leden van de examencommissie.

Het panel is positief over het feit dat leden van de examencommissie de examens van andere afdelingen bijwonen en denkt dat de examencommissie zich nog verder op het waarborgen van de kwaliteit van toetsen en examens kan richten.

Conclusie

Het panel stelt vast dat de opleiding een duidelijke toetssystematiek heeft, maar dat in de uitvoering zaken nog aangescherpt kunnen worden.

Het panel onderschrijft de keuze van ODM om in te zetten op formatieve toetsing, waardoor het ontwikkelingsproces van de student ondersteund wordt met feedback en vooral ook non-verbale feedback, zoals het panel tijdens lesbezoeken heeft gezien. De *rubrics* vormen een goed hulpmiddel bij zowel de formatieve als de summatieve toetsing. Ook het *peer assessment* vindt het panel een goede ontwikkeling.

Het panel vraagt zich af hoe representatief het afstudeerwerk voor de ambities van de opleiding is, omdat het hoofdinstrument al eerder wordt afgesloten. De onderdelen projectplan en eindpresentatie worden door studenten en alumni niet als realistisch en wezenlijk beschouwd.

Bij het opstellen en beoordelen van toetsen hanteert de opleiding nog niet altijd het vier-ogenprincipe. Het panel zou vooral bij onderdelen van het afstuderen het belang van meer beoordelaars willen benadrukken. Het panel vindt verder dat afstudeerwerk in zijn geheel zou moeten worden nagekeken.

Tot slot is het panel van mening dat de examencommissie haar rol sterker kan invullen en beter de kwaliteit van toetsing en examens kan bewaken.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van het gerealiseerde niveau. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

De opleiding meet op verschillende momenten en manieren of de studenten de eindkwalificaties hebben gerealiseerd. ODM heeft in de kritische reflectie het volgende overzicht opgenomen:

	Leerjaar 1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4
Artistiek: creërend/am- bachtelijk	<i>Beroepsvaardig- heid:</i> *gitaarpracticum		<i>Presentatie/Beroepsv- aardigheid:</i> *hoofdinstrument *stemvorming	<i>Presentatie/Beroepsv- aardigheid:</i> *dirigeren
				<i>Beroepsproduct:</i> *arrangement
				<i>Beroepsvaardigheid:</i> *pianopracticum *poppracticum
Pedagogisch/ didactisch		<i>Beroepsvaardigheid</i> *stage p.o. *reflectieverslag stage wereldmuziek p.o. <i>Beroepsproduct:</i> *lessenserie p.o.		<i>Stagedossier v.o.</i> <i>Beroepsproduct:</i> *lessenserie v.o. *raamleerplan of community werkplan afstudeerwerk
Interpersoonlijk: communicatie/sa- menwerken		:	<i>Beroepsvaardigheid:</i> *reflectieverslag interdisciplinair samenwerken (CKV)	<i>Beroepsvaardigheid:</i> *reflectieverslag community music
Omgevingsge- richt tutortraining				<i>Beroepsproduct:</i> *projectplan *paper afstudeerwerk
Kritisch-reflectief				<i>Stageverslag</i> afstudeerwerk <i>Beroepsproduct:</i> *paper afstudeerwerk <i>Presentatie:</i> *einspresentatie

Het panel heeft een representatieve selectie van vijftien afstudeerdossiers bekeken. Daarnaast heeft het panel tijdens het bezoek lessen bijgewoond en een concert bijgewoond dat een bloemlezing was van de examens voor het hoofdinstrument en directie. Het panel is positief over de kwaliteit die de studenten hebben laten zien. Het panel heeft vastgesteld dat alle afstudeerdossiers voldoende waren. De afgestudeerden beschikken over de eindkwalificaties om als beginnende beroepsbeoefenaren aan de slag te gaan.

Het panel heeft wel een aantal opmerkingen over het afstudeerwerk. Ten eerste is het panel van mening dat in het algemeen het afstudeerwerk relatief hoog is beoordeeld. Wellicht dat door meer beoordelaars in te zetten een genuanceerder oordeel tot stand kan komen (zie ook standaard 3). Voor de paper over een muzikeducatief onderwerp doen studenten een literatuuronderzoek,

maar blijven andere onderzoeksmethoden buiten beschouwing. De onderzoeksaspecten worden verder nog niet altijd optimaal uitgevoerd. Uit de gesprekken met alumni werd duidelijk dat onderzoek pas recent een grotere plek in het curriculum heeft gekregen. Het panel adviseert de opleiding nog eens kritisch naar dit onderdeel te kijken en na te gaan of de paper toetst wat de opleiding ermee wil bereiken.

Het raamleerplan is volgens het panel een prima onderdeel van het afstuderen. Studenten leren een groter geheel te overzien en voeren het (deels) ook in de stage uit. De studenten en alumni zijn zeer enthousiast over het raamleerplan. De volgorde projectplan-paper-raamleerplan blijkt ook goed te zijn: studenten kunnen hun visie uit de paper concretiseren in het raamleerplan en vervolgens toepassen in de stage.

De vertegenwoordigers van het werkveld met wie het panel heeft gesproken, waren unaniem positief over de kwaliteiten van de afgestudeerden. Ze vinden ze degelijk, initiatiefrijk, ondernemend en ze pakken hun kansen.

De arbeidsmarkt voor vakdocenten muziek is in Amsterdam zeer gunstig. Veel alumni vinden werk middels het basispakket Muziekeducatie. Uit onderzoek (Kunsten-monitor) blijkt dat alle afgestudeerden werkzaam zijn als docent en de helft ook werkzaam is als zelfstandige. Ongeveer twintig procent is daarnaast bezig als scheppend/uitvoerend kunstenaar. Veel studenten combineren banen, zoals ook uit het gesprek met alumni bleek.

ODM heeft onderzoek onder alumni gedaan waaruit blijkt dat zij tevreden zijn over de voorbereiding op de beroepspraktijk en de aansluiting op het werkveld, met name dankzij de stages. Ook de NSE laat een hoge score bij de voorbereiding op de beroepspraktijk (4,4 op een vijfpuntsschaal) zien. Uit bijeenkomsten met schoolleiders en mentoren voortgezet onderwijs blijkt tevredenheid over het niveau van de afgestudeerden.

Conclusie

Het panel heeft vastgesteld dat de afgestudeerden het vereiste niveau bereiken en dat zij de beoogde eindkwalificaties realiseren. Studenten laten via het afstudeerwerk zien op de verschillende werkterreinen te zijn voorbereid, ook op de gemengde beroepspraktijk. Uit gesprekken met alumni is gebleken dat veel afgestudeerden werk vinden in het primair onderwijs in Amsterdam, maar ook hun weg vinden in *community music* en het speciaal onderwijs. Vertegenwoordigers van het werkveld zijn positief over de kwaliteit van afgestudeerden.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	Goed
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Goed
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoende
<i>Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties</i>	Goed

Weging en conclusie

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 3 of 4 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een 'onvoldoende' bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.

- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als goed worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als excellent worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

De opleiding Docent Muziek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten is een goede opleiding die studenten goed voorbereid op een beroepspraktijk in het onderwijs, en ook op de buitenschoolse praktijk. In het curriculum komt de profilering, nadruk op muzikaal talent, en diversiteit en engagement, duidelijk naar voren. De afgestudeerden worden goed voorbereid op de beroepspraktijk.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Docent Muziek van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten als **goed**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Het Conservatorium van Amsterdam heeft een breed samengestelde Raad van Advies waarmee jaarlijks onderwerpen als de profilering, positionering en koers van het conservatorium worden besproken, evenals relevante ontwikkelingen in het werkveld. Het panel ziet het belang van een dergelijke adviesraad, maar adviseert ODM om daarnaast structurele gesprekspartners te zoeken specifiek voor het muziekonderwijs.

Standaard 2

- De opleiding heeft ervoor gekozen om studenten de stappen van het onderzoek aan te leren via uitsluitend literatuuronderzoek. Het panel adviseert de opleiding om de onderzoekende houding van studenten verder en met meer diepgang te stimuleren.

Standaard 3

- Het panel adviseert de opleiding om aparte toetsdeskundigheid in de examencommissie op te nemen.
- Het panel is positief over het feit dat leden van de examencommissie de examens van andere afdelingen bijwonen. De examencommissie kan haar rol versterken door zich nog verder op het waarborgen van de kwaliteit van toetsen en examens te richten.

Bijlagen

Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding

Competenties Opleiding Docent Muziek²

Het studieprogramma van Docent muziek is zo ingericht dat alle competenties verworven worden die nodig zijn om een goede docent muziek te worden. De competenties zijn beschreven in het competentieprofiel hieronder. Dit profiel is landelijk, dat wil zeggen het geldt voor alle Docent muziek opleidingen in Nederland. Een competentie is een startbekwaamheid op het gebied van kennis, vaardigheden en attitude, zodat je na vier jaar studie in het werkveld aan de slag kunt. Startbekwaamheid aan het einde van de opleiding is slechts het begin van een proces van verder leren – *lifelong learning* – waarin de competenties op een steeds hoger niveau van beheersing worden toegepast.

Kritische reflectie en ontwikkeling	Artistiek competent
	Pedagogisch en didactisch competent
	Interpersoonlijk competent
	Omgevingsgericht competent

1. ARTISTIEK COMPETENT

De kunstvakdocent kan als kunstenaar met een eigen visie artistiek werk creëren en het artistieke proces inclusief een breed scala aan ambachtelijke kennis en instrumentele vaardigheden toepassen in onderwijs waardoor lerenden de betekenis van kunst ervaren, geïnspireerd raken en een eigen artistiek proces doorlopen.

Creëren

De beginnend kunstvakdocent:

1. ontwikkelt op basis van kennis, intuïties, waarnemingen en inzichten een eigen artistieke visie.
2. vertaalt zijn artistieke visie naar ideeën en kan met behulp van daartoe geëigende (disciplinespecifieke) middelen zijn ideeën vormgeven.
3. benoemt het creatieve proces en de wijze waarop artistiek werk ervaringen bij de lerenden veroorzaakt.
4. gebruikt vakinhoudelijk-didactische kennis en vaardigheden in samenhang met de doelen van het onderwijs om een creatief proces bij de lerenden te realiseren.

De beginnend docent muziek:

- 2.1. interpreteert, componeert, arrangeert, improviseert en presenteert vanuit eigen fascinaties en visies op muziek in verschillende stijlen en contexten.
- 4.1 toont inzicht in muzikale en creatieve processen bij zichzelf en lerende(n) en kan op basis van dit inzicht hieraan sturing geven.

² Gepubliceerd in de studiegids.

<i>Ambachtelijk</i>	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>5. toont brede kennis op het gebied van de eigen discipline.</p> <p>6. toont technische vaardigheden op het gebied van de eigen discipline.</p> <p>7. gebruikt culturele, kunsthistorische en actuele vakkennis en plaatst uitingen van de eigen discipline in deze context.</p> <p>8. benut kennis en ervaring die hijzelf en de lerenden elders hebben opgedaan, waardoor het onderwijs inhoudelijk actueel blijft.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>5.1. maakt gebruik van brede historische en stilistische kennis van genoteerde en niet-genoteerde muziek uit verschillende stijlperiodes en (sub)culturen.</p> <p>6.1. toont over de muzikale instrumentale, vocale en muziektechnologische vaardigheden te beschikken om muziek uit een breed repertoiregebied tot klinken te brengen.</p> <p>6.2. leidt en coacht vocale en instrumentale formaties van de lerenden.</p> <p>6.3. zet de zang- en spreekstem adequaat in.</p> <p>6.4. kan de lerenden met een akkoordinstrument begeleiden.</p> <p>7.1. kan muziek beschouwen vanuit verschillende invalshoeken en in samenhang met andere kunsten.</p> <p>8.1. kent en hanteert het relevante lied-, speel- en luisterrepertoire voor de kunsteducatieve praktijk en maakt zich nieuw repertoire eigen.</p>

2. PEDAGOGISCH-DIDACTISCH COMPETENT

<i>De kunstvakdocent beschikt als docent over de juiste pedagogische en didactische kennis en vaardigheden om op professionele wijze voor de individuele lerenden en voor groepen lerenden waarmee hij werkt, een veilige en krachtige leeromgeving tot stand te brengen waarin hij hen begeleidt hun mogelijkheden en ambities te ontdekken en ontwikkelen.</i>	
<i>Pedagogisch</i>	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>9. houdt rekening met hoe lerenden leren, hoe hun ontwikkeling verloopt, welke problemen zich daarbij kunnen voordoen, en hij weet (hoe) daar mee om te gaan.</p> <p>10. creëert de randvoorwaarden (sfeer, organisatie, opdrachten, materialen, fysieke ruimte) die de lerenden in staat stellen zelfstandig en in groepen te kunnen leren.</p> <p>11. ondersteunt individuen en groepen in hun leerproces door leervragen en leerproblemen te signaleren, te benoemen en erop te reageren.</p> <p>12. signaleert, benoemt en begeleidt de talenten van individuen en groepen, heeft kennis van beoogde eindniveaus en weet dit in tussenstappen te helpen ontwikkelen.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>9.1. begrijpt de specifieke dynamiek van het muzikaal werken met en in groepen en gebruikt kennis van groepsdynamische processen bij de omgang met de lerenden.</p> <p>10.1. helpt lerenden zich te oriënteren in het fenomeen muziek en stimuleert hun betrokkenheid zodat ze actief, zelfstandig en zelfverantwoordelijk in staat zijn hun eigen muzikale interesses en doelen na te streven.</p>

<i>Didactisch</i>	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>13. ontwerpt leeractiviteiten vanuit een vakgerichte didactische visie die in het perspectief van de ontwikkeling van de lerenden betekenisvol zijn.</p> <p>14. biedt passende organisatievormen, leermiddelen en leermaterialen aan die de leerdoelen en leeractiviteiten van onderwijs in kunstvakken ondersteunen.</p> <p>15. toetst de ontwikkeling en voortgang van de lerenden en beoordeelt de resultaten op verantwoorde wijze.</p> <p>16. geeft kunst en cultuur een betekenisvolle plaats in het onderwijs en evalueert deze plaats structureel.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>13.1. analyseert (muzikale) leersituaties en ontwerpt op basis hiervan methodische leer-, werk- of handelingsplannen</p> <p>13.2. formuleert doelen voor diverse leersituaties waarbij de visie van de (muziek)educatieve instelling richtinggevend is.</p> <p>13.3. hanteert de domeinen musiceren, componeren en improviseren, bewegen, onderzoekend luisteren en beschouwen, reflecteren op eigen werk en dat van anderen.</p> <p>14.1. hanteert strategieën om lerenden vertrouwd te maken met de gangbare elementen en structuren van muziek en weet hoe deze zich in verschillende tradities, stijlen en genres tot elkaar verhouden</p> <p>14.2. kent en hanteert diverse muzikale en onderwijskundige bronnen voor het leren en doceren, past lied-, speel- of luistermateriaal aan of ontwerpt dit zelf.</p> <p>14.3. levert een bijdrage aan multi- en interdisciplinair leren op basis van inzicht in hoe muziek en andere vakgebieden samenhangen en elkaar wederzijds beïnvloeden.</p> <p>15.1. ontwerpt en hanteert adequate toetsvormen en geeft lerenden constructieve feedback om volgende stappen in hun muzikale ontwikkeling te maken.</p> <p>15.2. beoordeelt de muzikale kennis, toepassing daarvan en speelvaardigheden van lerenden aan de hand van criteria.</p>

3. INTERPERSOONLIJK COMPETENT

De kunstvakdocent heeft als docent en kunstenaar het vermogen een prettig leer- en werkklimaat te creëren waarin hij oog heeft voor persoonlijke relaties en waarin op een coöperatieve en constructieve manier door betrokkenen wordt gecommuniceerd en samengewerkt.

Communicatief	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>17. realiseert op basis van kennis van groepsdynamica en communicatie met lerenden een leef- en werkklimaat dat gekenmerkt wordt door samengaan en samenwerken.</p> <p>18. houdt in zijn taalgebruik, omgangsvormen en manier van communiceren rekening met de posities, achtergronden, belangen en gevoelens van zijn gesprekspartners.</p> <p>19. beargumenteert zijn artistieke, pedagogische en didactische visies en de daaruit voortvloeiende keuzes in begrijpelijke taal.</p> <p>20. maakt zijn fascinatie voor kunst en cultuur en de eigen discipline zichtbaar en zet dat in om individuen en groepen te motiveren en te stimuleren.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>17.1. zet muziekpsychologische en groepsdynamische kennis in bij de omgang met lerenden.</p> <p>20.1. is in staat als muzikale persoonlijkheid lerenden te inspireren door zijn muzikaal handelen.</p>
Samenwerken	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>21. levert een actieve, constructieve bijdrage aan verschillende vormen van overleg en samenwerken binnen en buiten het onderwijs.</p> <p>22. werkt volgens de in de samenwerking geldende afspraken, procedures en systemen.</p> <p>23. heeft een duidelijk beeld van zijn eigen kwaliteiten, beperkingen en rol in een samenwerking en staat open voor andere visies en ideeën.</p>	

4. OMGEVINGSGERICHT COMPETENT

<p><i>De kunstvakdocent kan als docent en cultureel ondernemer relevante ontwikkelingen in de samenleving signaleren en onderzoeken en ziet daarin de kansen en mogelijkheden om op een zakelijke en georganiseerde wijze de verbinding te leggen met zijn leer- en werkomgeving.</i></p>	
Omgevingsgerichtheid	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>24. signaleert actuele ontwikkelingen in de internationale samenleving en verbindt deze aan de beroepspraktijk.</p> <p>25. voert (artistiek) onderzoek uit om zijn eigen theoretisch kader te toetsen aan de beroepspraktijk.</p> <p>26. toont inzicht in de functie en plaats van de kunsten in de samenleving en verwerkt die in zijn beroepspraktijk.</p>	

Cultureel ondernemen	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>27. definieert vragen, neemt initiatief en benut kansen in de binnen- en buitenschoolse onderwijsmarkt, voor zowel bestaande als nieuwe producten of activiteiten.</p> <p>28. toont zakelijk, creatief en organisatorisch inzicht bij het ontwikkelen van zijn cultureel ondernemerschap.</p> <p>29. levert een actieve bijdrage aan een gezamenlijk project of product en staat open voor andere ideeën en inbreng.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>27.1 Initieert en organiseert muzikeducatieve voorstellingen of projecten voor het binnen- en buitenschoolse werkveld in samenwerking of nauw overleg met collega's of afnemers.</p>

5. KRITISCH-REFLECTIEF COMPETENT

<p><i>De kunstvakdocent heeft als startbekwaam beroepsbeoefenaar een kritische en onderzoekende houding richting zijn eigen (kunst)pedagogische en artistieke handelen, beroepsopvattingen en persoonlijke concepten en kan deze systematisch bijstellen ten bate van zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling.</i></p>	
<p>Reflectie</p>	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>30. kijkt systematisch naar zijn handelen en heeft een duidelijk beeld van eigen kwaliteiten en beperkingen.</p> <p>31. gebruikt verschillende methodieken (bv. intervisie, evaluatie, feedback) om te reflecteren op zijn eigen handelen.</p>	
<p>Groei en vernieuwing</p>	
<p>De beginnend kunstvakdocent:</p> <p>32. heeft een kritische en onderzoekende houding gericht op vakinhoudelijke vernieuwing en doorgroei.</p> <p>33. ontwikkelt zijn beroepsvisie vanuit pedagogische en cultureel-maatschappelijke dimensies en past deze visie toe in de beroepspraktijk.</p> <p>34. gebruikt de resultaten van (artistiek) onderzoek om zijn eigen beroepsvisie verder te ontwikkelen en zijn persoonlijk werkconcept te expliciteren.</p>	<p>De beginnend docent muziek:</p> <p>32.1. toont aan dat hij voortdurend bezig is met zijn artistieke ontwikkeling en zijn ontwikkeling als docent muziek en docent kunstvakken.</p> <p>34.1. bezit relevante onderzoeksvaardigheden ten behoeve van de innovatie binnen de muzikeducatie, past deze toe en is in staat zijn bevindingen en/of onderzoeksresultaten terug te koppelen naar de onderwijspraktijk.</p>

Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma

Programmaoverzicht ODM: leerlijnen/studiepunten

PO = Primair Onderwijs; VO = Voortgezet onderwijs; SO = Speciaal Onderwijs; ATV = Algemeen Theoretische Vakken

Studiepunten jaar 1

Leerlijn methodiek	Leerlijn musiceren	Leerlijn theorie	Projecten
skills lab	Individueel	Muziektheorie	
<i>Domeinen</i> 2 EC	Hoofdinstrument1 6 EC	ATV: Harmonie/Analyse1 4 EC	<i>Koor en ensembles; Wereldmuziek</i> 2 EC
	Piano 3 EC	Algemene Muziekleer 1 EC	
Methodiek/Didactiek	Stemvorming1 3 EC	Solfège 1 4 EC	
P01 2 EC	Groepslessen	Muziek- en cultuurgeschiedenis	
P02 2 EC	Wereldmuziek1 1 EC	Intro muziekgeschiedenis 2 EC	
P03 2 EC	Gitaarpracticum 2 EC	Introductie wereldmuziek 2 EC	
P04 2 EC	ODMKoor1 2 EC	Onderwijskunde	
VO1 1 EC	Orkest/ensemble-practicum1 2 EC	Module 1a 2 EC	
Stage	Muziek, spel, beweging 2 EC	Module 1b 1 EC	
P01 1 EC		<i>Onderzoeksvaardigheden1</i>	
<i>Hospiteerweek</i>		Module 1c 2 EC	
P02 2 EC			
P03 2 EC			
P04 2 EC			
VO1 <i>Hospiteren</i> 1 EC			
Studiepunten: 19 EC	Studiepunten: 21 EC	Studiepunten: 18 EC	Studiepunten: 2 EC

Studiepunten jaar 2

Leerlijn Methodiek	Leerlijn Musiceren	Leerlijn Theorie	Projecten
Methodiek/Didactiek	Individueel	Muziektheorie en solfège	
P05 3 EC	Hoofdinstrument2 6 EC	Harmonie/Analyse2 4 EC	<i>Koor en ensembles; Pop; Improvisatie</i> 4 EC
VO2 3 EC	Stemvorming2 3 EC	Solfège 2 4 EC	
		Arrangeren1 3 EC	
Stage	Groepslessen	Muziek- en cultuurgeschiedenis	
P05 4 EC	Wereldmuziek2	Muziekgeschiedenis2	
VO2 4 EC	- module 1 2 EC	- module 1 2 EC	
Intervisie	Pianopracticum1 3 EC	- module 2 3 EC	
Intervisie 1 EC	ODMKoor2 2 EC	Onderwijskunde	
	Orkest/ensemble-practicum2 2 EC	Module 2a 2 EC	
		Module 2b 2 EC	
		Module 2c 1 EC	
Studiepunten: 15 EC	Studiepunten: 20 EC	Studiepunten: 21 EC	Studiepunten: 4 EC

Studiepunten jaar 3

Studiepunten jaar 3																																										
Leerlijn Methodiek	Leerlijn Musiceren	Leerlijn Theorie	Projecten, keuzeruimte																																							
Methodiek/Didactiek	Individueel	Muziektheorie en solfège	Projecten: 4 studiereis EC CKV; koor- en ensembles; pop																																							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO3 CKV</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO4</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> </table>	VO3 CKV	3 EC		VO4	3 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Hoofdinstrument3</td><td style="text-align: right;">6 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Stemvorming3</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> </table>	Hoofdinstrument3	6 EC	Stemvorming3	3 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Solfège3 Transcriptie</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Arrangeren2</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> </table>	Solfège3 Transcriptie	2 EC	Arrangeren2	3 EC																											
VO3 CKV	3 EC																																									
VO4	3 EC																																									
Hoofdinstrument3	6 EC																																									
Stemvorming3	3 EC																																									
Solfège3 Transcriptie	2 EC																																									
Arrangeren2	3 EC																																									
Stage	Groepslessen	Muziek- en cultuurgeschiedenis	Keuzeruimte 4 EC																																							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO3</td><td style="text-align: right;">4 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO4</td><td style="text-align: right;">4 EC</td></tr> </table>	VO3	4 EC		VO4	4 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Wereldmuziek3</td><td></td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">- module 1</td><td style="text-align: right;">1 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">- module 2</td><td style="text-align: right;">1 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Pianopracticum2</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Poppracticum1</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">ODMKoor3</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Directie: orkest/ Ensembleiding1</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Presenteren</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> </table>	Wereldmuziek3		- module 1	1 EC	- module 2	1 EC	Pianopracticum2	3 EC	Poppracticum1	2 EC			ODMKoor3	2 EC	Directie: orkest/ Ensembleiding1	3 EC			Presenteren	2 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Muziekgeschiedenis3</td><td></td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">- module 1 pop</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">- module 2 nwe muziek</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td colspan="2">Onderwijskunde</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Module 3a</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Module 3b</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Module 3c speciaal onderwijs</td><td style="text-align: right;">1 EC</td></tr> </table>	Muziekgeschiedenis3		- module 1 pop	2 EC	- module 2 nwe muziek	3 EC			Onderwijskunde		Module 3a	2 EC	Module 3b	2 EC	Module 3c speciaal onderwijs
VO3	4 EC																																									
VO4	4 EC																																									
Wereldmuziek3																																										
- module 1	1 EC																																									
- module 2	1 EC																																									
Pianopracticum2	3 EC																																									
Poppracticum1	2 EC																																									
ODMKoor3	2 EC																																									
Directie: orkest/ Ensembleiding1	3 EC																																									
Presenteren	2 EC																																									
Muziekgeschiedenis3																																										
- module 1 pop	2 EC																																									
- module 2 nwe muziek	3 EC																																									
Onderwijskunde																																										
Module 3a	2 EC																																									
Module 3b	2 EC																																									
Module 3c speciaal onderwijs	1 EC																																									
Studiepunten: 14 EC	Studiepunten: 23 EC	Studiepunten: 15 EC	Studiepunten: 8 EC																																							

Studiepunten jaar 4

Studiepunten jaar 4																																		
Leerlijn Methodiek	Leerlijn Musiceren	Leerlijn Theorie	Projecten, keuzeruimte																															
Methodiek/Didactiek	Groepslessen	Muziektheorie	Projecten: 3 EC cult. ondernemen; interdisciplinair; pop																															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO5</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Afstudeermodu leVO6/PO6/SO / CommunityMus ic</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> </table>	VO5	3 EC		Afstudeermodu leVO6/PO6/SO / CommunityMus ic	3 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Pianopracticum3</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Poppracticum2</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">ODMKoor4</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Directie: orkest/ ensembleiding2</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Stage EMP: community music</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> </table>	Pianopracticum3	3 EC	Poppracticum2	2 EC			ODMKoor4	2 EC	Directie: orkest/ ensembleiding2	3 EC			Stage EMP: community music	3 EC	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Arrangeren3</td><td style="text-align: right;">3 EC</td></tr> <tr><td colspan="2"> </td></tr> <tr><td colspan="2">Onderwijskunde</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Module 4a</td><td style="text-align: right;">2</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Onderzoeksvaardighede n</td><td style="text-align: right;">EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Module 4b</td><td style="text-align: right;">2</td></tr> <tr><td></td><td style="text-align: right;">EC</td></tr> </table>	Arrangeren3	3 EC			Onderwijskunde		Module 4a	2	Onderzoeksvaardighede n	EC	Module 4b	2	
VO5	3 EC																																	
Afstudeermodu leVO6/PO6/SO / CommunityMus ic	3 EC																																	
Pianopracticum3	3 EC																																	
Poppracticum2	2 EC																																	
ODMKoor4	2 EC																																	
Directie: orkest/ ensembleiding2	3 EC																																	
Stage EMP: community music	3 EC																																	
Arrangeren3	3 EC																																	
Onderwijskunde																																		
Module 4a	2																																	
Onderzoeksvaardighede n	EC																																	
Module 4b	2																																	
	EC																																	
Stage			Verkenning 1 EC kunsteducatie																															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">VO5</td><td style="text-align: right;">4 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Afstudeerstage VO6/PO6/SO/ CommunityMus ic</td><td style="text-align: right;">4 EC</td></tr> </table>	VO5	4 EC		Afstudeerstage VO6/PO6/SO/ CommunityMus ic	4 EC																													
VO5	4 EC																																	
Afstudeerstage VO6/PO6/SO/ CommunityMus ic	4 EC																																	
Tutortraining			Keuzeruimte 6 EC																															
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">3 EC</td></tr> </table>	3 EC																																	
3 EC																																		
Afstudeerwerk																																		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Leerplan</td><td style="text-align: right;">6 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Paper</td><td style="text-align: right;">4 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Projectplan</td><td style="text-align: right;">2 EC</td></tr> <tr><td style="background-color: #d9ead3;">Stageverslag</td><td style="text-align: right;">1 EC</td></tr> </table>	Leerplan	6 EC	Paper	4 EC	Projectplan	2 EC	Stageverslag	1 EC																										
Leerplan	6 EC																																	
Paper	4 EC																																	
Projectplan	2 EC																																	
Stageverslag	1 EC																																	
Studiepunten: 30 EC	Studiepunten: 13 EC	Studiepunten: 7 EC	Studiepunten: 10 EC																															

Bijlage 3 Rendementen

Aantal studenten:

2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
47	46	64	66	57	60

Diplomarendement:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Diploma in 4 jaar	33%	100%	20%	0%	25%	75%	17%	83%
Diploma in 5 jaar	83%	100%	40%	67%	50%	75%	50%	
Diploma in 6 jaar	100%	100%	40%	67%	50%	75%		

Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijving van de panelleden
De heer ing. R. Ploeg	De heer Ploeg is opleidingshoofd, kerndocent, docent methodiekdidactiek, ensemble- en gitaarbegeleiding en arrangeren bij de hbo-bacheloropleiding Docent Muziek aan Hogeschool Leiden.
De heer dr. P.J. Teune	De heer Teune is tot 2015 werkzaam geweest als consultant curriculum ontwikkeling bij Fontys Hogescholen.
De heer S.A.J. Bakermans MM	De heer Bakermans is docent aan het Conservatorium, Academie voor Muziekeducatie bij Fontys Hogeschool voor de Kunsten.
De heer drs. C.L. Himmelreich	De heer Himmelreich is eigenaar van Himmelreich@Kaapc.nl Begeleidingsdienst Cultuuronderwijs
Mevrouw drs. G.M. Klerks	Mevrouw Klerks is NQA-auditor.
De heer A. Hilbers BME	De heer Hilbers volgt de wo (pre-) master muzikwetenschap in deeltijd aan Universiteit Utrecht, nadat hij in 2015 met goed gevolg de opleiding Docent Muziek bij het Prins Claus Conservatorium (Hanzehogeschool) Groningen heeft afgerond. Hij werkt momenteel als docent muziek aan het Gomarus College in Zuidhorn.
Mevrouw drs. P. Göbel	Mevrouw Göbel is NQA auditor en ingezet als secretaris.

Bijlage 5 Bezoekprogramma

Dinsdag 17 mei 2016: Het basislokaal van het panel is lokaal 445

tijdschema		Onderwerpen
11.00 – 12.15 Lokaal 445	Besloten voorbereidingsbespreking auditpanel i.c.m. lunch	- Voorbereiding bezoekdagen
12.15 – 13.00 Lokaal 445	<p>Presentatie ODM en eerste gesprek met Directie / Studieleider:</p> <p>Janneke van der Wijk - Directeur Sven Arne Tepl / Arnold Marinissen – Adjunct-directeur / Hoofd afdeling Klassiek en Opleiding Docent Muziek Ruud van Dijk – Adjunct-directeur / Hoofd afdeling Jazz en Popmuziek Adri Schreuder – Studieleider Opleiding Docent Muziek</p>	<p>- Oriëntatie op het onderwijsprogramma ODM: leerdoelen, curriculum en resultaten, inbedding in het CvA.</p> <p>- Onderwijsorganisatie - Rendement - Onderscheidende elementen van de opleiding</p>
13.00 – 13.45 Lokaal 445	<p>Docenten</p> <p>Melissa Bremmer – docent Onderwijskunde Selim Doğru – gastdocent Turkse Muziek Bas Gaakeer – docent Methodiek Wereldmuziek en stage-begeleider P.O. Renée Harp – docent Zang Carolien Hermans – docent Onderwijskunde Edwin Paarlberg – docent Muziektheorie / Arrangeren Hans van de Veerdonk – docent Methodiek P.O. en stage-begeleider P.O. Menno Wothers – docent Methodiek V.O. en stagebegeleider V.O.</p>	<p>- Betrokkenheid van de beroepspraktijk - Inhoudelijke rode draad van het curriculum - Onderscheidende elementen van de opleiding - Praktijkonderdelen van het programma - Toetsen en beoordelen - Interactie met het management - Kwaliteit van het toetsen - Resultaten</p>
13.45-14.30 Lokaal 445	<p>Studenten</p> <p>Lisa van der Weij – 1^e jaar Katja Keet – 2^e jaar John Burger – 3^e jaar Lisa Voet – 3^e jaar Robert Buckert – 4^e jaar Meike Wilms – 4^e jaar Robin Buys – 1^e jaar, verkorte opleiding Eric Laret – 2^e jaar, verkorte opleiding</p>	<p>- Kwaliteit van docenten - Informatie en communicatie - Toetsen en beoordelen en feedback - Studeerbaarheid - Onderwijsfaciliteiten - Eindexamens en projecten - Betrokkenheid van studenten bij besluitvorming</p>
14.30 - 14.40	Pauze	
14.40 - 15.35 Diverse lokalen	<p>Lesbezoeken</p> <p>Methodiek Onderwijskunde Gitaarpracticum Pianopracticum</p>	Adri Schreuder en Femke Temmink begeleiden de lesbezoeken

15.35 - 16.00		Naar 445 teruglopen en voorbereiden laatste interviews
16.00 - 16.30 Lokaal 445	Alumni Rivka Worms – 2013 Gonda van Dijk – 2014 Sjoerd Jansen – 2014 Arnold de Mulder – 2014 Wouter Nohlmans – 2015	
16.30-16.45	Pauze	
16.45-17.15 Lokaal 445	Werkveldvertegenwoordigers Sjaiesta Badloe - Community Music Folkert Haanstra – Lector Kunsteducatie AHK Lilli Schutte –Coördinator Muziekeducatie Primair Onderwijs Muziekschool Amsterdam Marijke Smedana – Speciaal Onderwijs Kees Zonneveld – Voortgezet Onderwijs	
17.15 – 18.00 Lokaal 445	Besloten nabespreking auditpanel	- Bestuderen aanvullende documenten - Conclusies eerste bezoekdag - Voorbereiden tweede bezoekdag

Woensdag 18 mei: lokaal 445

Tijdschema	Gespreksgroepen	Onderwerpen
09.00 – 10.45 Lokaal 445	Besloten voorbereidingsbespreking auditpanel.	- Voorbereiding bezoekdag
10.45 – 11.30 Lokaal 445	Studieleiding en Programmacoördinatie (onder voorbehoud) Sven Arne Tepl – Adjunct-directeur / Hoofd afdeling Klassiek en Opleiding Docent Muziek Adri Schreuder – Studieleider ODM Melissa Bremmer – Docent Edwin Paarlberg - Docent Femke Temmink – Studiecoördinator ODM	- Curriculumontwikkeling - Visie op toekomstige ontwikkeling opleiding - Toetssystematiek - Onderzoek - Studievolsysteem - Muziektheorie / Arrangeren
11.30 – 12.00	Parallele sessie: Spreekuur (in 445) en rondleiding door gebouw (rondleiding door Janneke van der Wijk en Adri Schreuder)	- Open spreekuur voor studenten en docenten - Tijd voor bestuderen extra documenten - Bezichtiging van de bijzondere faciliteiten
12.00 – 12.15 Lokaal 706	Lesbezoek Arrangeren	Adri Schreuder en Femke Temmink begeleiden de lesbezoeken
12.15 – 12.45 Lokaal 445	Lunch	- Lunch en bestuderen documenten

12.45 - 12.55		Lopen naar Sweelinckzaal, eerste etage
12.55 - 13.35 Sweelinckzaal	Lunchconcert	- Presentatie musiceervakken - Beoordeling Rubricks
13.35-13.45		Terug naar lokaal 445
13.45-14.30 Lokaal 445	Examencommissie, Opleidingscommissie en Faculteitsraad Michel Dispa – voorzitter Examencommissie Dorine Jansma– lid Examencommissie Bram Strijbis – lid Examencommissie Elisabeth Groot – secretaris Examencommissie Menno Wolthers – voorzitter Faculteitsraad/Opleidingscommissie Dorus van den Boomen - lid Faculteitsraad/Opleidingscommissie Vincent Arp - lid Faculteitsraad/Opleidingscommissie	- Niveau van toetsen en beoordelen - Kwaliteitszorg via de adviesraden - Invloed van de adviesraden - Interactie met het management
14.30 – 15.00	Pauze, korte terugblik en lopen naar Ensemblezaal	
15.00 - 15.20 Ensemblezaal	Lesbezoek Koördirectie	Adri Schreuder en Femke Temmink begeleiden de lesbezoeken
15.20-16.15		Teruglopen naar 445, nabespreking intern en voorbereiding feedback
16.15-16.30 Lokaal 445	Directie / Studieleiding Janneke van der Wijk Sven Arne Tep / Arnold Marinissen Ruud van Dijk Adri Schreuder	- Openstaande vragen (indien van toepassing) - Korte feedback aan directie en studieleider
16.30 – 16.45		Naar lokaal 535 lopen voor openbare feedback
16.45 – 17.15 Lokaal 535	Openbare feedback Voor alle geïnteresseerden	- Terugkoppeling eerste bevindingen aan geïnteresseerden

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

1. Jaarverslagen van de examencommissie en verslagen van de faculteitsraad / opleidingscommissie;
2. Toetsbeleidsplan en het toetsplan;
3. Beoordelingsprotocollen en –formulieren;
4. Toetsopgaven met bijbehorende beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen);
5. Voorbeelden van toetsing en beoordeling middels werk van studenten;
6. Voorbeelden van afstudeerwerk met beoordelingsformulieren van de laatste twee lichtingen afgestudeerden (2013-14 en 2014-15);
7. Documentatie eindpresentaties;
8. Onderwijs- en examenregeling;
9. Nadere regeling met betrekking tot examens en tentamens conform artikel 7.12b lid 3 WHW;
10. Studiegids ODM 2015-16 en studiegids verkorte opleiding 2015-16;
11. Verplichte studieliteratuur zoals benoemd in de studiegids, en een representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal;
12. Document onderzoekslijn, met bijbehorende modules en criteria;
13. Documentatie onderwijsprojecten;
14. Toelichting concertprogramma;
15. Jaarverslagen Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten/Conservatorium van Amsterdam;
16. Rapportages Nationale Studentenenquête 2013 en 2015;
17. Rapportage alumni-enquête 2014.

Bijlage 7 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

107508
109039
108765
108647
102294
112861
107509
106845
108818
108735
108794
102393
111468
111442
110432

Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Bladnummer 3

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

B Docent Muziek

Instelling: Amsterdamse Hogeschool vd Kunsten

Visitatie datum: 17 en 18 mei 2016

Ondergetekende: *Janneke van der Wijk*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *... directeur*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum: *2 mei 2016*